

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Dörösi) 16, Távbeszélő 17-69
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsa) 2, Távbeszélő 22-69
Készítők nem örülnek meg Szerkesztőségük fogadó órái csütörtökön 16-18 óráig. Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS
Bejegyzve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressei sub No. 14377. X. 1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lej

HÍRDETÉSI DÍJAK: Hírvonatban, hirdetésnyelven, nyitólétszám
300, közgazdasági közleményben 500 lej szavanként (levegő-
set b 20 szó). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lej. Gyász-
jelentés négyzetcentiméterenként 250 lej. Díjak előre fizetendők

A NÉP ÜNNEPE

Irta: JAKAB JÁNOS,
a MNSZ brassómezei elnöke

Az itt élő magyarság sohasem ünnepelt bensőségesebben évfordulót, mint ahogy ma ünnepel. Huszonöt esztendőn keresztül a demokrácia csak szavakban nyilvánult meg. Az úgynevezett „történelmi” pártok kebeléből kikerült kormányok a demokráciát csupán házi használatra akarták alkalmazni és alkalmazták is. Annak vívmányából és áldásaiból a magyarságot rendszeresen és következetesen kizárták.

Elegendő, ha csupán egy pár dologra emlékeztetjük az olvasót. Ezek a kormányok voltak azok, amelyek a magyar postásokat és vasutasokat egyik napról a másikra nyugdíj nélkül távolították el állásaikból. Ezek a kormányok voltak azok, amelyek tucatjával zárták be iskolákat és elhelyezték a székely vidékeken bevezették a „kulturizációt”, a névelmezést, sőt a vérelemzést is. Ezek a kormányok voltak azok, amelyek „numerus vahicus” akartak alkalmazni a magánvállalatoknál, mert hiszen állami intézményeknél már ugyanis „numerus nullus” alkalmazták. Ezek a kormányok voltak azok, amelyek előkészítették a falajt Antonescu zsarnoki uralmának, amely véglegesen megszüntette nyelvünk szabad használatát, gondolatunk szabad közlését, képességeink szabad kifejtését és elhelyezték a negyedrangsú állampolgárok, vagy elsőrangú páriák sorába taszított mindannyiunkat.

1944 augusztus 23-ika után a magyarság is fellelgett, mert azt hitte, hogy a zsarnoki uralom megdöntésével immár véglegesen lehullottak kezéről és lábáról a béklyók. A Magyar Népi Szövetség elődjé, a Madosz, rögtön a felszabadulás után fellelgett szavát az igazi demokrácia érdekében és a fasizta fenevad ellen folytatandó harcért. Reményei azonban nem mindenben váltak valóra.

Mert a haladó demokrácia igazi képviselőinek önzetlen munkáját titkos erők és ravaszul alkalmazott politikai cselvészek gátolták meg egyre. Radescu kormányában ott voltak mindenütt a „történelmi” pártok képviselői. Az államgépezetben még mindenütt ott bujkáltak a reakciós és vaskardista elemek, amelyeket a „történelmi” kétségbeesés bujtattak. Persze, hogy az ittélő népek felszabadulását ezek az elnyomók nem akarták elősegíteni. Persze hogy elhelyezték a Maniu gárdák Csikszentdomokoson és Szarazajtán vérdíjakat rendeztek!

Ezek ellen küzdöttek a román demokrácia haladó szellemű harcosai, s lehet-e csodálkozni, hogy ehhez a küzdelemhez csatlakozott a Madosz és később a Magyar Népi Szövetség? Nem, nem lehet ezen csodálkozni! Az ittélő magyarságnak csupán egyetlen útja volt és ez az ut a haladó demokrácia oldalán március 6-ához vezetett.

Most, amikor egy esztendeje annak, hogy a demokrácia Groza-kormány a széles néptömegek harca és akaratát folytatta átvetve az ország vezetését, ezekkel a gondolatokkal akarunk mi is ünnepelni. Ez az ünnep az ittélő magyarság és egyben a Magyar Népi Szövetség ünnepje is. A Romániai Magyar Népi Szövetség örömmel és megelégedéssel gondol mindazokra az eredményekre, amelyeket a demokrácia román harcosaival együtt népe számára sikerült kivívnia. Iskolák és óvodák nyíltak meg ott, ahol 25 esztendőn keresztül nem hangzott el gyermekek ajkán magyar szó. Egyetemünk van Erdély fővárosában. Magyar nyelvű állami színházunk van. Gazdasági téren megszűnt a nemzeti és faji megkülönböztetés.

Országszerte nagy lelkesedéssel ünneplik meg március 6-át

(Brassó.) Ma egy éve, hogy az Országos Demokrata Arcvonal-kormány Groza Péter dr. vezetésével átvette az ország ügyeinek intézését. A demokráciáért egy év óta lefolyt harc fordulópontján az ország népe hatalmas népgyűléseken és tömeggyűléseken fejezte ki rokonszenvét a nép-kormány iránt.

Az Országos Demokrata Arcvonal-brassói szervezete szardán, 1946 március 6-án délután 2 órákor nagy tömeggyűlést rendez a Szabadságtérben a Groza Péter dr. demokratikus összefogás-kormányzásának egy éves évfordulója alkalmából.

A szardai tüntetés alkalmával a Szabadságtérben jelennek meg a város és megye dolgozói, politikai szervezetei és egyesü-

letei, köztük a Magyar Népi Szövetség tagjai, hogy hitet tegyenek a Groza-kormány mellett.

A gyűlést követő felvonuláson részt vesz a falvak népe is, köztük a brassómezei magyarság nemzeti viseletben.

Bukarestben ma délután 3 órákor a „Nemzet-terén” gyűlnek össze a főváros dolgozói, demokratikus szervezetei és egyesületei. Ezen a gyűlésen részt vesznek a kormány tagjai is a miniszterelnök vezetésével.

Kolozsváron ugyancsak ma délután 3 órákor a Szabadság-terén lesz népgyűlés, amelyen az ODA kiküldöttjei román és magyar nyelven méltatják a nap jelentőségét, majd utána a vármegyeház előtt

rendeznek tüntető felvonulást.

A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, hogy március 6-án minden iskolában délelőtt tíz órákor szüntessék be a tanítást és az iskola igazgatója, vagy ennek helyettese ismertesse a nap jelentőségét, különösképpen kiemelve a földosztási törvényt, a Szovjetszövetséggel való baráti kapcsolatunkat, a fegyverszüneti szerződések enyhítése terén elért eredményeket, a nemzetiségek egyenjogúsítását, az írástudatlanság ellen indított mozgalom fontosságát és a Groza-kormány által létesített egységes gimnáziumok szerepét.

A mai napon az egyetemeken és főiskolákban az előadás szünetel.

Közzétették a Spanyolországra vonatkozó háromhatalmi nyilatkozatot

A demokrácia erők tovább küzdenek Franco ellen

(London, Rador) A Reuter ügynökség közli: A brit külügyminisztérium hétfőn este közzétette Franciaország, Nagybritannia, és az Egyesült Államok kormányainak Spanyolországra vonatkozó közös nyilatkozatát.

A nyilatkozat szövege a következő: Franciaország, Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányai eszmecsere folytattak a jelenlegi spanyol kormány és az e rendszerhez való kapcsolataik tekintetében.

Eszmecsereik során elismerték, hogy a mig Franco tábornok uralkodik Spanyolországban, a spanyol nép nem várhatja, hogy szívélyes és teljes közösségre lépjen a világ ama népeivel, amelyek közös erőfeszítésük révén megsemmisítették a német náciizmust és az olasz fasizmust, vagyis azokat a rendszereket, amelyek uralomra segítettek a jelenlegi spanyol rendszert és amelyek mintájára ez a rendszer megalakult.

Nincs szándékunkban beavatkozni Spanyolország belügyeibe. A spanyol népek végül is egyedül kell megtalálni, hogyan alakítsa sorsát.

Jóllehet a jelenlegi rendszer megtorló intézkedéseket fogantatott a spanyol nép ama szabályszerű erőfeszítéseivel szemben, hogy politikai törekvéseit megszerze és kifejezésre juttassa, a három kormány reméli, hogy a spanyol népek megsemmisítik a többé elviselnie egy polgárháború borzalmaival és keserűségeit.

A „Fehér Könyv” jelenlezi Franco náci-barát tevékenységét

Ugyancsak tegnap este tették közzé Washingtonban a „Fehér Könyvet”, amelyben az amerikai kormány leleplezi Franco náci-barát tevékenységét. Az amerikai okirat teljes fényt vet Franco háborus terveire és kitűnik belőle, hogy a fasizta Spanyolország kényura 1940-ben csak a jeladásra várt, hogy hadat üzenjen az Egyesült Nemzeteknek. Az Egyesült Államok nagyköveteinek egyik jelentéséből kitűnik, hogy 1940 augusztus 8-án Franco hajlandóan mutatkozott, hogy a tengely oldalán háborúba lépjen és ezt hivatalosan is Hitler és Mussolini tudomására hozta. A háborúba lépés ellenében Franco Gibraltárt, Francia Marokkó egy részét, Algirt és a különböző francia és

Ezzel szemben remélik, hogy a hazafias és szabadelvű spanyolok rövidesen megtalálják a módját, hogy Francót békés visszavonulásra készítsék, a falanxot feloszlattassák és átmeneti kormányt létesítsenek, amelynek vezetése alatt a spanyol népek alkalmat nyílik szabadon megválasztania az általa óhajtott kormányformát és vezetőit.

Alapvető fontosságú a politikai közegyelem, a száműzetésben lévő spanyolok hazatérése, a gyűlékezési és politikai szervezkedési szabadság és a szabad választások biztosítása.

Az átmeneti kormány, amely e célokat teljesíteni fogja és ezeknek szenteli tevékenységét, elismerésre és támogatásra talál valamennyi szabadságszerető nép részéről.

Ez az elismerés magában foglalja a diplomáciai kapcsolatok teljesítését és gyakorlati intézkedések fogantatását, hogy támogatást nyújtsanak Spanyolország gazdasági kérdéseinek megoldásában, ami a jelenlegi körülmények között kivihetetlen.

Franciaország, Nagybritannia és az Amerikai Egyesült Államok kormányainak a jelenlegi spanyol rendszerrel való diplomáciai kapcsolatai fenntartásának, vagy megszakításának kérdését a további események fogják eldönteni, azoknak az erőfeszítéseknek a figyelembevételével, amelyeket a spanyol nép saját szabadságának kivívására tesz.

angol gyarmatok bizonyos területeit kérésre. Ugyanakkor a szükséges katonai segítség megadását fordult a fasizta hatalmakhoz. Franco később azzal mentette magát a tengelyhatalmak előtt, hogy azért nem lépett a háborúba, mert nem kapta meg a kívánt katonai segítséget és nem bízott eléggé a háború gyors kimenetelében.

Franconak Mussolinihez intézett emlékiratából viszont az tűnik ki, hogy ádáz gyűlölettel viseltetett a szövetségesekkel szemben és úgy vélte, hogy a falangista Spanyolország sorsa örökre egybefűződik a tengelyállamok sorsával. Az amerikai „Fehér Könyv” pontos adatokat tartalmaz arra vonatkozólag is, hogy Franco nem-

megkezdett munka nem szakad meg, hanem újult erővel tovább folytatódik. A Groza-kormányt most már nemcsak a néptömegek szeretik, hanem a három nagy szövetséges egyöntetű elismerése is támogatja. S ennek az elismerésnek birtokában biztosabban és nyugodtabban láthat hozzá mindazoknak a feladatoknak teljesítéséhez, amelyek végső célja a széles néptömegek s köztük az itt élő magyarság boldogulása is.

csak önkéntes csapatokat küldött a keleti hadszíntérre, hanem a háború egész tartama alatt menedéket nyújtott a spanyol felséggyezreken a német és olasz tengeralattjáróknak.

A Reuter ügynökség jelentése szerint a szövetségesekkel kapcsolatban nyilvánosságra hozott háromhatalmi nyilatkozat Párisban és Londonban egyaránt csalódást és elégedetlenséget keltett. A francia kormány egyik szövegje kijelentette, hogy Franciaország továbbra is a legnagyobb erővel folytatja a Franco-rendszer megbuktatására irányuló tevékenységét. A jelenlegi helyzetben azonban Nagybritannia és az Egyesült Államok támogatása nélkül nincsen módjában megszakítani a diplomáciai kapcsolatokat Spanyolországgal. Eltökélt szándéka azonban, hogy a Franco-ügyet az Egyesült Nemzetek Szervezete elé terjeszti megvitatás végett.

Súlyos bírálat a hármashatalmi nyilatkozatról

A keddi brit lapok súlyos bírálatot mondanak a Spanyolországra vonatkozó angol-francia-amerikai nyilatkozat szövegével kapcsolatban. Diplomáciai körökben viszont megállapítják, hogy ez a nyilatkozat csak nagyon kis előrehaladást jelent a három nagyhatalomnak eddigi magatartásával szemben.

A News Chronicle megállapítja, hogy a háromhatalmi nyilatkozat szerény dadogás annak a levélnek a szövegéhez képest, amelyet Churchill 1941-ben Spanyolország fasizta zsarnokához intézett. „Ez az enyhe megrovás — írja az angol lap — elfelelteti, hogy a háború idején amikor Asigliát az a veszély fenyegette, hogy eltörlik a föld színéről, Franco volt a szövetségesek legdázabb ellensége. Ő volt az, aki a háború legválságosabb pillanataiban Kék-Hadosztályát harcba küldte keleti szövetségünk ellen. Mindezekre az árulásokra a most közzétett háromhatalmi nyilatkozat semmiféle választ sem ad.”

A Times szintén utal Franco-ak a tengelyhatalmaknak nyújtott nyílt támogatására és kétségbe fejezi ki a háromhatalmi egyezmény hatékonyságát illetően.

Mint az angol rádió jelenti, az angol munkások továbbra is kifejezésre juttatják gyűlöletüket Franco Spanyolországgal szemben. Így legutóbb nem voltak hajlandók kijavítani azokat a hajókat, amelyeket spanyolországi szállítások céljára akartak felhasználni.

A liverpooli dokkmunkások felhívást intéztek a brit szállítási szakszervezetekhez, és kérték, hogy ne rakjanak be semmiféle árut, amit Franco Spanyolországnak szánnak.

HIREK

Hírtár

Csütörtök, 1946. március 7. A nap 6 óra 20 perckor kel és 6 óra 58 perckor nyugszik. — Kat: Aqu. 8s. Tamás. — Prek: Tamás. — Ort: Vazul. — Zsidó: 5706 év, Adar II. hó 4.

Brassói híregek műsora

Ara: Szerelem. — Antra: Egy tél loconca. (magyar film.) — Capitol: A hűség. — Corso: Afrikai világgyógyászat (magyar film.) — Lumina: A millió királya. — Radut: A sereg. — Románia Liberi: Pat és Pata. — Scala: Es történet holnap.

Szelektált gyűjtemények Brassóban: Szerdán: „Szent György”, Schuster, Kapu utca 66.

Csütörtökön: „Hygea” Kugler, Hosszú-utca 78.

Katonakönyvek láttamozásának elhalasztása. (Bukarest, Rador) A hadügyminisztérium közleményt adott ki, mely szerint a katonakönyvek láttamozását 1946 március 10-ől bizonytalan időre elhalasztották.

Lakásokat csak polgármesteri engedély alapján lehet foglalni. A brassói polgármesteri hivatal közli, hogy a mai naptól kezdve lakásokat csak a polgármester vagy helyettesének aláírásával ellátott engedély alapján lehet igénybevenni.

Nagy igazgatóságok a fővárosban. A tegnapi nap folyamán a fővárosi rendőrség nagy igazgatóságokat rendezett az északi pályaudvaron. Számos olyan egyént találtak, akiknek iratai nem voltak rendben. Ezeket a rendőrségi selejtezés után munkatáborba szállították. Az igazgatást különböző mulatóhelyeken folytatták. Több egyént kísértek be, akik szerencsejátékokat játszottak, a mulatóhelyeket pedig bezárták.

A brassói Arhus a nemzetközi női nap alkalmával Március 7-én csütörtökön délután 6 órai kezdettel saját helyiségében nagyszabású műsoros előadást rendez, amelyen többek között ismertetik a nő szerepét a Szovjetunióban. A műsor zenei részeit Weisz Ilona zongoraművész, Dam Popov hegedűművész és Budis D. szerepelteti.

A kolozsvári hadbírószágra kerülnek a tiltott határátlépések. Hetenként számos személyt tartóztat le a határállomáson szolgálatot teljesítő katonai és rendőri személyzet, akik Romániából felmenni és egyéb árucikkeket csempészni át határátlépés és kiszállítási engedély nélkül. Azokat, akiket tiltott határátlépésen érnek a biharmegyei határsávon, a nagyváradi rendőrség politikai osztályára kísérik, amely a vizsgálat lefolytatása után a kolozsvári katonai bíróságra küldi át ügyüket ítélelhozatal végett.

A feketézók ellen. Budapesten hivatalos névsort adtak ki a feketézókról, valutázókról és üzérkedőkről. A névsor többszáz nevet tartalmaz és újabb névsor követi.

Vasárnap is árusít bélyegeket a posta. (Bukarest, Rador) A postavezérgazgatóság tudomására hozza a közönséget, hogy vasárnap is olyan ünnepnapokon, amikor a dohányárudák zárva vannak, a postahivatalok árusítanak bélyeget és postai levelezőlapot.

Angliában 28 grammal csökkentették a zsirfejadagokat. Az ételmiszerhiány Angliában egyre fokozottabb mértékben mutatkozik, ezért elrendelték, hogy március 4-től kezdve a heti zsirfejadagot 28 grammal csökkentették.

A fagygyújtó. Az árkormánybiztosság a következőképpen állapította meg a fagygyújtó árát: a fővárosban első osztályú 4800 lei, vidéken 3840 lei, másodosztályú a fővárosban 3360 lei, vidéken pedig 2690 lei.

Még 18.000 román hadifogoly van Németországban. (Bukarest.) A román hadatérrekes ügyét intéző bizottság a napokban ismét Németországra utazik. Az eddigi adatok szerint még mintegy 18.000 román hadifogoly tartózkodik német területén. Ezenkívül számos menekültet jeleznek Franciaországból és Belgiumból. A román bizottság felkeresi a francia és belga városokat is, hogy a hazatérőkről gondoskodják. Remélik, hogy a hazatérésük július hónap végéig befejezést nyernek.

Betegápoló és elsősegélyt-

A romániai demokrata nők nagygyűlésének második napja

A magyarországi küldöttség szóoka a két nép barátságát élteti — Révy Ilona beszéde

(Bukarest, a N. E. tudósítójának távbeszélőjeletése.) A Romániai Demokrata Nők Szövetsége nagygyűlésének első napján a délutáni ülésen Török Julia volt az első felszólaló, aki tolmácsolta a magyarországi demokrata nők üdvözlését. Üdvözölte a demokráciáért harcoló román nőket és Románia demokratikus kormányát.

A magyar nők azt kívánják, hogy a barátság kimélyüljön a két nép között s hogy ez a barátság örökéletű legyen. Ennek érdekében harcolnunk kell a szovinizmus kiirtásáért és a testvéri szellem megteremtéséért.

A délutáni ülés folyamán Radaceanu Eugenia ismertette a demokrata nők Párisban megtartott világnagygyűlésének a munkáját és beszámolt a román nők szerepéről ezen a kongresszuson.

Utána Kisinevszki Ljuba beszélt, aki a nők fasisztaellenes harcával foglalkozott s felsorolta azokat a nőket, akik kitűntek ebben a harcban, Varga Katalintól, a nők nagyasszonyától kezdve egészen azokig, akik a Tudor Vladimirescu hadosztályban a harcban küzdöttek.

A nagygyűlés második napjának délutánja a gyárak és intézetek munkásainak és tisztviselőinek üdvözlésével kezdődött.

Egyénként vonultak fel a posta, a vasút, a rendőrség, a Malaxa, a Standard-telefon gyár, a Filatura Romaneasca munkásnőinek küldöttségei és adták át üdvözlőüket. Az üdvözlések végén egy gyermekküldöttség jelent meg a teremben és üdvözölte az anyákat a demokráciáért hozott küzdelemért. A jelenlevők könnyes szemmel fogadták a jövő nemzedék üdvözlését, azokat, akikért küzdenek és akiknek jobb és szebb jövőt akarnak biztosítani.

Ezután került sor a hozzászólásokra, melyeknek során a magyar nők nevében Révy Ilus magyar nyelven szólalt fel. Beszédét holnapi számunkban teljes terjedelmében közöljük.

A hozzászólások további során felszólalt Stroia asszony, aki ismertette a szakszervezetek női munkáját, Barasch asszony, aki a zsidók ellen elkövetett bűnöket és kegyetlenkedéseket sorolta fel és Selesteanu E. asszony, aki az Eksefront nevében számolt be Románia parasztszervezetek gyötrelmes életéről. Az ülés utolsó pontja a nők társadalmi, jogi és gazdasági helyzetéről való jelentés volt,

melyet Ralea Ioana és Manapse Mihaela adtak elő. Az előadók pontos adatok és tények alapján ismertették mindazokat a hibákat és igazságtalanságokat, amelyeket a multban elkövettek a nők ellen, s amelyeket a romániai demokratikus rendszer a legrovidebb időn belül meg akar szüntetni.

A MNSZ bukaresti tagozatának női csoportja a március elseji női hét alkalmából jólsikerült teadélutánt rendezett. Stiansny Sári üdvözölte a megjelenteket és rámutatott arra a fontos szerepre, melyet a nőknek be kell tölteni az ország demokratizálásáért folytatott harcban. Utána Sterian Caterina beszélt az UFAR nevében. A MNSZ énekara három énekkel szerepelt a műsoron.

Utána György Ilona elszavalta Horváth Imre „Lám most melyiknek fáj jobban” című versét, majd Gáspár Mária „Nézd a szabadság csillaga” című népfaléneket. N. gr. Ana a „Comedia” színház művésznője két verset szavalt. Paál Magda előadta Tábori Lili „Két nép” című versét. A műsort a helyi tagozat kitűnő szavalókórusa fejezte be.

Március 15-ig hosszabbították meg az ipari és kereskedelmi szállítások pénzügyi bejelentését

(Brassó.) Február 17-iki számunkban közöltük a pénzügyminisztériumnak a Hivatalos Lap február 12-iki számában megjelent 267.129/946 számú rendeletét, amely kötelezte a katonai és polgári hatóságokat más állami intézményeket és a gazdasági ellátó szerveket, hogy mind azok névsorát, aiktól valami árut, vagy munkát rendeltek, 1945 folyamán, a megrendelés adataival együtt, jelentésük be az illetékes pénzügyi hatóságoknak. Ha-

sonlóképp kötelezte az ipari termelőket, nagy és kis kereskedőket és önálló iparos mestereket is, hogy ugy szállítóik, mint megrendelőik névsorát jelentésük be a megrendelések adataival együtt szintén az 1945 évről az illetékes pénzügyi hatóságoknak. A bejelentések határidejét február 28-ban szabta meg a minisztérium. A brassói pénzügyigazgatóság most közli a pénzügyminisztérium távirati rendeletét, amely ezt a határidőt március 15-ig hosszabbította meg.

Falusi szövetkezetek figyelmébe

(Bukarest.) Illetékes helyen felhívják valamennyi szövetkezet figyelmét, hogy a Hivatalos Lap 40 és 48 számaiban megjelent új gazdasági törvények alapján ipari termékeket a Nemzeti Szövetkezeti Intézet és annak fiókjai csak mezőgazdasági termények, erdei munka és fuvar ellenében szolgáltatnak ki.

A szövetkezetek tehát többé ne küldjenek megbízottakat árúért a fenti rendelkezés figyelembevételével. A terménybeszolgáltatás és természetbeni ellenszolgáltatások rendjéről idejében értesítik valamennyi szövetkezetet.

Kereszturi Dezső, Tamási Aron, Zilahy Lajos és számos neves budapesti művész készül a bukaresti filmnapokra

(Bukarest.) A magyar-román kultúra és a filmnap előkészítése lázas ütemben folyik. Az ARIP-ügynökség jelentése szerint az ünnepségekre a román fővárosba érkeznek Kereszturi Dezső magyar kultuszminiszter, az ismertebb magyarországi művészek közül pedig Jávör Pál, Karády Katalin, Tothay Klári, Major Tamás, Vár-

konyi Zoltán. Az írók közül Tamási Aron, Zilahy Lajos és a Bartók Béláról elnevezett zeneakadémia kilenc tagja jelenik meg.

A bukaresti román-magyar kulturális ünnepségeken Bördy Bella és Otrubay Melinda vezetésével részt vesz a magyar Állami Opera 40 tagú balettkara is.

Béke a faluban

(Csikszentdomokos.) Falusi békebírószági tárgyaláson veszünk részt.

Sötét ruhában érkeznek a panaszosok és vádlottak. Érzik rajtuk az ünnepesség. Az első lépcső ez: célja nem más, mint az, hogy az ügyek ne kerüljenek feljebb. Az élet bírósága ez.

Milyen ügyek kerülnek itt megvitatásra? Veszekedések, szomszédpörök, baráti összekoccsanak, amelyeknek alapja a pálinka. Éppen most is egy ilyen ügyet tárgyalnak. Az egyik ember ittasan meggyanúsította

a másikat. Székely a panaszos, székely a bevádolt is.

Nem vagyok hajlandó megbocsájtani! A panaszolt viszont belátta hibáját: bocsánatot kér. Jóbarátok, az ital az oka az egésznek.

Végül is: a két kemény, edzett tenyér egymásba simul. Sikerült a pereskedéstől két embert vissza'artani. Tíz ilyen ügyben került sorra tárgyalás. Kilencet békességesen elintézték. És ez öröm számunkra.

H. E.

nyújtó tanfolyamok. (Bukarest) A nemzetnevelési minisztérium elrendelte, hogy a tanítóképzőkben betegápoló és elsősegélynyújtó tanfolyamokat kell rendezni. A tanfolyamon a fiuk elsősegélynyújtást, a lányok pedig betegápolást tanulnak gyakorlati és elméleti oktatásban. A tanulók elhelyezése a tanítóképző intézet bennlakásában történik. A tanfolyam elvégzése után a fiuk vég bizonyítványt, a lányok betegápolói oklevelet kapnak.

Egyhavi börtönbre ítélték a gyártulaidonost, aki nem gondoskodott munkásainak ellátásáról. Az aradi törvényszék szabotázsbírósa Mitics Simon arad-kisszentmiklósi konzervgyárost

egy havi börtönbüntetéssel és 2 millió lej pénzbüntetéssel sújtotta, mert megállapítást nyert, hogy 130 főnyi munkásának sem étkezdét, sem élelmiszerbeszerzési szervezetet nem állított fel. Azt is elmulasztotta, hogy legalább valamely más ellátási szervben biztosítsa munkásainak szükségletét.

A náci gyermekgyilkosok rémítettei. A nürnbergi főtárgyalás során a szovjet ügyészek azokat a kegyetlenkedéseket ismertették, amelyeket a náci a gyermekek ellen követtek el. Rigában a németek több mint kétezer gyermeket öltek meg. Breszt-Litovszk közelében egy cseccsemóthonban 56 gyermeket megmérgezték, az igazgatónőt pedig agyonlöt-

ték, mert nem akart nekik segídekezni. Azok a gyermekek, akik a tábor borzalmait túlélték, sohasem lesznek többé egészségesek. Auschwitzban a felszabadításkor többszáz tudóvesszes gyermeket találtak.

* Orvosi hír. Dr. Fischbach H. Bécsben specializált tüdő- (pneumoo- rax) és belgyógyász Brassó, Kapu utca 44 rendel d. e. 10—1 és d. u. 4—6 között. Telefon 2809.

* Orvosi hír. Dr. Schapira Paul urológus, vese, hólyag és prostata betegségek Bécsben szakképzett orvosa Brassó, Regina Maria, (Fekete-utca) 15 szám, I. emelet, rendel délelőtt 12—1-ig és délután 3—5-ig.

A budapesti rádióban elhangzott az első román félóra

A román követ, Kodály Zoltán, Balázs Béla és Farkas Ferenc a résztvevők között

(Budapest) A budapesti rádió hétfőn este sugározta első ízben a budapesti Magyar-Román Társaság első rádiófelőráját. Az előadást Kodály Zoltán, a Magyar-Román Társaság elnöke nyitotta meg a román népzene ismertetésével. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a nemrégiben elhunyt nagy magyar zenészről, Bartók Béláról, aki örök érdemeket szerzett a román népzene felkutatása és ismertetése terén.

Ezután felolvasták Tite Gheorghe budapesti román követ magyar nyelvű üdvözlését. A követ üdvözlő beszédében utalt a rádió szerepére, amely örökre

megszünt a gyűlölet hirdetője lenni és amelyre a jövőben az a feladat vár, hogy közelebb hozza a népeket egymáshoz.

— Ha letörülünk arcunkról azt a mázát — mondotta a román követ — a melyet a gyűlölet kent mind a két népre, rádöbbenünk, hogy Isten egyforma teremtményei vagyunk és ráismerünk egymásra. Sohase halljunk ezután magyar bánatról, mindig csak magyar örömről.

Balázs Béla, a Magyar-Román Társaság főtájkára románnyelvű üdvözlése

után Farkas Ferenc ismertette a társaság célkitűzéseit. Beszédében vázolta a két nép hasonló vonásait és kijelentette, hogy a történelem folyamán most először fog kezdet a hivatalos Románia a hivatalos Magyarországgal. Budapest és Bukarest — fejezte be beszédét Farkas Ferenc — lesz a két nép között épülő híd hatalmas pillére.

A rádió ezután Enescu-nak, a Román-Magyar Társaság bukaresti elnökének műveiből adott elő, utána pedig román népdalokkal zárta le az első román-magyar félórát.

Valaki szélesre kitarja
egy sötét szoba ablakát

Groza Mia a romániai nők nagygyűléséről

Groza Mia az ország demokrata miniszterelnökének lánya egy fővárosi lap munkatársával folytatott beszélgetése során nyilatkozott a Romániai Nők Demokratikus Szövetségéről.

A beszélgetés színhelye Groza miniszterelnök dévai házában dolgozószobájában volt. Az újságíró női vázlatos leírást ad arról a súlyos, faragott-butoros dolgozószobáról, melynek falán a könyvvállányok és régi festmények között feltűnik Dózsa Györgynek az egész szobán uralkodó életnagyságu képe.

Groza Mia mindenekelőtt elmondotta, hogy a nők mostani nagygyűlése az első alkalom, hogy az ország női, akik eddig alárendelt helyzetben voltak és megtagadták tőlük a jogokat, hallatják szavukat és a férfiak oldalán befolyhatnak az ország ügyeinek intézésébe. A nőknek most az az érzésük lehet, mint amikor valaki szélesre kitarja a levegő és a fény felé egy sötét szoba ablakát.

Megkérdezte az újságíró, hogy vélekedése szerint sikerül-e az eddig külön dolgozó szervezetek egyesítésével megalkotni a romániai Demokratikus Nők Szövetségét.

Erre a kérdésre Groza Mia igenlően válaszolt. A szó ezután Groza miniszterelnök terelegett. A miniszterelnök lánya nem kételkedik abban, hogy az eddigi harcolt, minden igyekezetével támogatja a nők nagygyűlését. Ez annál inkább érthető, mivel a demokrácia nem képzelhető el a nélkül, hogy a nők részt ne vehessenek az ország ügyeinek intézésében.

Groza Mia bevallotta, hogy életfelfogása és politikai hitvallása, az apja befolyására alakult ki. Már kiskorában Dózsa-ábráról mesélt neki. Később figyelemmel kísérte eddigi politikai tevékenységét és tőle tanulta meg, hogy hazáját és népet szeresse, a nélkül, hogy más nemzeteket gyűlöljön. Tőle tanulta azt is, hogy az ember legértékesebb javainak a függetlenséget és szabadságot tekintse.

Ezután Groza Mia megmutatta azokat a könyveket, amelyeket a miniszterelnök éveken át tanulmányozott, amikor az elmúlt kormányok reakciós politikájától megcsömörlve visszavonult Dévára. Fáradhatatlannal, éjt napnál téve tanulmányozta ezeket a műveket a mikor úgy vélte, hogy megtalálta a politikai igazságok nyitját, újra felvette a harcot. Büszkén hangoztatta, hogy közeli munkatársa apjának, aki mellett a titkárnői szerepet tölti be.

Ezután Groza Miának a Szovjetszövetségben tett látogatására terelődött a szó. Erről a látogatásról a legnagyobb elragadtatással nyilatkozik a miniszterelnök lánya. Mindent csodálatosnak talált ebben az új világban, amelyről csak személyes látogatás során alkatot valaki fogalmat magának. Fénykép gyűjteményt vesz elő, hogy megmutassa, milyen nagy szerepet játszanak a nők a Szovjetszövetségben. Ezután utalt franciaországi, angolai, az amerikai és jugoszláv nők példájára, majd felvetette a kérdést, miért ne harcolhatnának a romániai nők is ugyanilyen sikerrel hazájuk és népük érdekében?

Meggyőződése szerint, ha az ország összes női szervezetei szövetségbe tömörülnek és együttesen látnak munkához, a romániai nők is elérhetik az állampolgári öntudatnak azt a fokát, ahová a többi demokratikus országok női elérétek. Ezzel hozzájárulnak majd az ország felvirágztatásához és a népek között való béke megteremtéséhez — fejezte be nyilatkozatát Groza Mia.

Vigyázat!
a „VISCONTI”
vezetése alatt levő
ingatlanforgalmi iroda
ideiglenesen
Brassó, Regele Carol
(Kapu utca) 40 al. költöztött.
Telefon 15—98. Kérjük minden ingatlan
ügyben bizalommal forduljanak hozzánk.

Hogyan történik a falusi lakosság élelmi és iparcikkkel való ellátása az új törvény alapján?

Részletben is szabályozták a községi árucserelégről a népszabásu új módszerét

(Brassó) Megírtuk, hogy a demokrata Groza-kormány törvényhozott a falusi lakosság élelmi és iparcikkkel való ellátásáról. Ezzel — mondotta — meg fog szünni az az állapot, hogy a falu népe a közvetítő kereskedéssel egészen elvonul magán a legény kénytelen beszerezni nélkülözhetetlen szükségleti cikkeket. Közöltük az erről szóló törvény rendelkezéseit és azokat, amelyek az irányító hivatalos szervek működését írják elő. Ezek: a megyei gazdasági hivatal, a községi gazdasági bizottságok, valamint a gyűjtő és szétosztó központok, míg magát az árucserelégről szóló törvényt a községi bizottságok végzik. Most a községi alminisztérium rendeletet adott ki, amelyben előírja, milyen módon megy végbe az árucseré.

Megírtuk, hogy a falusi termelői beszállított terményeik vagy végzett közmunkáik fejében kapják a háztartásukhoz és gazdaságukhoz szükséges élelmi és iparcikkokat hivatalos áron, készpénzfizetés ellenében. A falusi lakosság többi részének ellátási módját külön rendeletekben fogja szabályozni a minisztérium.

Amikor a termelő növényi, vagy állati terméket szállít be, a gyűjtőközpontnak, az ár kifizetésével egyidejűleg igazolványt kap. Ennek egyik felén bevezetik a terménybeszállítást teljesítő név és címét, a beadott termény hivatalos árát, mennyiségét és a beszállítást idejé. Az igazolvány másik felén leírják azt az értékösszeget, amire a termelőnek vásárolni joga van és azoknak az élelmi és iparcikkoknak a megnevezését és mennyiségét, amelyeket a termelő a beszállított termény fejében hivatalos áron, vásárolni kíván.

A kapott igazolvány alapján a termelő csak olyan élelmi és iparcikkokat vásárolhat, amelyekre háztartása és gazdasága részére szüksége van. Mindazonáltal tovább adhatja a községi gazdasági bizottság jóváhagyásával ezek egy részét szintén hivatalos áron ugyanazon, vagy a szomszédos község más lakóinak, ugyancsak saját gazdasági szükségletei fedezésére.

Az említett élelmi és iparcikkok kiosztását falvakon a szövetkezetek végzik készpénz fizetése ellenében. Ezeket az igazolványokban írt élelmi és iparcikkokat a jelenlétes időrendjében kötelesek kiszolgáltatni. Ha valamelyik cikk nem volna raktáron, a szövetkezet megrendelést állít ki két példányban, melynek egyikét az illető termelő kapja. Ebből a megrendelő ívbe be kell vezetni a termelő nevét, lakását, a megrendelt áru megnevezését és értékét, valamint az eredeti beszállítási árú igazolvány számát és keltét, melynek alapján az a megrendelő lap kiállítható volt. A termelő egyébként a községi alminisztérium által meghatározott beosztás és a rendelkezésre álló árumennyiség szerint a szövetkezetben vásárolhat más árut is, mint amit az említett igazolvány tartalmaz.

Minden áruelosztó szövetkezetnek jól láthatóan ki kell függesztenie a kiosztásra kerülő árukat és azok hivatalos árát és fel kell tüntetnie, ha valamelyik áru elfogyott. Az eladási árakat a megyei gazdasági hivatal ellenőrzi.

A szövetkezetnek az említett áruellenőrzéseket azok időrendjében legfeljebb 7 napon belül továbbítani kell szövetségbe, vagy illetékes bizottság számára. Ezek szintén legfeljebb 7 napon belül kötelesek teljesíteni a rendelkezéseket. Ha nincs árujuk a megrendelést távbeszélőn és írásban 3 napon belül továbbítani kell az Országos Szövetkezeti Intézetnek.

A községi alminisztérium rendelteti uton állapítja meg a beszállított terményekért kiosztandó élelmi és iparcikkok fejadagját. A megrendelés az így megszabott fejadagok szerint

történik és a szövetkezetek a megrendelt árukat szintén a fejadag arányában, vagy a szabad-árúknál a rendelkezésre álló mennyiség előirt hányada arányában kötelesek a termelők között kiosztani.

A községek lakói együttesen is adhatnak el növényi és állati terményeikből a községi gazdasági bizottság irányítása és ellenőrzése mellett, hogy ezek fejében részükre a már fentebb említett feltételek mellett közösen szállítsanak élelmi és iparcikkokat. Ez esetben a terménybeszállítás átvételi igazolványát az illető gyűjtőállomás állítja ki az illető község nevére és az ennek fejében kapott élelmi és iparcikkok szétosztását a községi gazdasági bizottság végzi az e célra elkészített kimutatás alapján. Ebben a kimutatásban a község más lakosai is szerepelnek, nemcsak azok, akik terményt szolgáltatnak be.

A községi alminisztérium engedélyezheti, hogy a községek olyan lakói is részesülhessenek

élelmi és iparcikkokkal való ellátásban, akik általános gazdasági érdekű munkát, vagy fuvarozást teljesítenek ipari és kereskedelmi vállalatoknak a községi gazdasági bizottság ellenőrzése mellett. Ezek névsorát az a községi előjáróság álltassa, amelyhez az illető vállalat székhelye tartozik és csatolni kell hozzá a munka, vagy fuvar kifizetésének kimutatását is az illetékes adóhivatal láttamozásával. Arra nézve, hogy ezeken kívül a községi gazdasági bizottság a falu lakói közül kiket vehet még fel a községi alminisztérium feladatok kiadására.

A miniszteri rendelet a továbbiakban előírja a szövetkezetek és a községi bizottságok és ellenőrző hivatalos szervek eljárását az ismertetett árucsereműveletekkel kapcsolatban, végül megállapítja, hogy mindazokat, akik a rendelet intézkedéseit áthágják, a szabotázs-törvény megírtó rendelkezései alapján büntetik.

Mannerheim lemondott

(Bukarest.) Finn hivatalos forrásból származó hír szerint, báró Mannerheim Gusztáv tábornagy lemondott finn állam-elnöki tisztségéről. Ennek következtében hamarosan összehívják a finn képviselőházat az új elnök megválasztásával kapcsolatban.

számos teendő megbeszélése céljából. Az új államelnök személyével kapcsolatban még eddig nem hozták nyilvánosságra a számba kerülhető személyiségek nevét. A megválasztandó új elnök megbízatása 1950-ig tart.

Az angolok Egyiptomban erőszakhoz nyulnak

(London.) Mint már megírtuk, egész Egyiptom területén újult erővel törtek ki az angolellenes zavargások. Alexandriában a zavargások során 14 ember vesztette az életét, míg több mint háromszázan megsebesültek. Több egyiptomi tüntető megtámadta a brit katonai őrhelyeket. A rendőrség és az angol katonák sortűzet adtak le a tömegre.

A France Presse kairói tudósítójának jelentése szerint az egyiptomi brit csapatok parancsnoka ultimátumot intézett az egyiptomi kormányhoz és időpontot jelölt meg az alexandriai rend helyreállítására. Amennyiben a megjelölt időpontig a rend nem állana helyre, a brit hatóságok magukra vállalják a felelősséget a rendzavarások megszüntetésére.

A Groza-kormány egy éves munkájának mérlege

Joggal ünnepli a mai évfordulót az ország minden becsületese, dolgozó polgára, mert az ország történelmében még nem volt példa rá, hogy egy kormányzat egyetlen év leforgása alatt annyit valósított volna meg a tömegek javára, mint a Groza Péter népkormány.

Polgárháború előtt állott az ország, mikor ma egy éve a Groza kormány átvette az ország vezetését. A reakciós erők szabotálták a fegyverszüneti szerződést, a közlekedési hálózat a teljes zűllés útján volt, Erdélyben és Moldvában kiütések tüzfúvára dühöngött, a szövetséges hatalmak a legnagyobb bizalmatlansággal szemléltek a Ráduscu kormány tevékenységét, Északkeletben a Maniu bandái raboltak, gyilkoltak.

A földosztást, ami után évszázadok óta hiába áhított az ország népe, a Groza kormány valósította meg.

A háborús ördögök még szabaddon jártak és lépten nyomon támadták a fiatal népi demokráciát. A fegyverszüneti feltétel eme pontját is szabotálták az előző kormányok. A Groza kormány lefektette és néptörvényszék elé állította őket.

A közhivatalokban még a helyükön voltak a régi fasiszta rend székeltői. A Groza kormány megtisztította a közigazgatási gépezetet a fasisztáktól és bü-

nós elemektől.

A magyarok, amelytől huszonöt év folyamán az előző kormányok fokozatosan vették el a legelmeiből jogait, amíg a legkeserűbb kisebbségi sorsba üldöztek, a Groza kormány révén nyerte vissza jogait és lépett az egyenlő jogú nemzetiségek sorába. A Groza kormány tette lehetővé, hogy fasiszta urait lerázza a nyakáról és mind gazdasági, mind művelődési téren korlátlan lehetőséget nyitson a nép számára.

A Szovjetszövetség segítségét is a Groza kormány köszönhetjük. Nagy szomszédunk bőkezűen segítette a romokból heverő, szárazság által sújtott, legyőzött kis szomszédját. Hosszu lenne felsorolni mindazt, amit a Szovjetszövetségtől eddig kaptunk.

Külföldi kapcsolatainkat is a Groza kormány állította helyre még a bekezdés előtt, ami nemcsak az ország tekintélyéhez, de gazdasági talpraállításhoz is nagyban hozzájárult.

Ma, Groza kormányzásának első évfordulóján büszkén mondhatjuk el, hogy a mi kormányunk, a népkormány munkájának eredményeképpen sokkal jobban állunk, mint a legtöbb európai ország, azokat is beleértve, amelyeket nem dúlt fel a négy éves vérzivatar.

Joggal ünnepelhetünk tehát.

